

Napsugárkarika

Torok Csaba

Szabadulás!... újra... újra...
Ármány varázsát megtiporva
ujjamról prüszkölve szökkenne tova,
tombol, tombol...
érezem eremben patái veszett dobaját:
Nyereg, zabla s kengyel nélkül
álom-csikóm büszke szügye
határ ellen lendül.
Szőrén ülöm meg a lovam,
rajta hát!
Tenyeremből,
vész-idők szisszenő szélén,
bomlik lengő aranysörény...
... és víz, víz szaporán
hatalmas, ismeretlen útra
táltos paripám —
a napsugárkarika évszázados foglya...
Táncos patkók szikrát szórnak
bozontos agyamba.

Kaptad — kaptam.
Továbbadjam, megköszönjem?
Nem csak a tiéd,
nem csak az enyém
a sárgafényű fém:
a halottaknak,
a születőknek,
a szeretőknek
hosszú sorát, rövid sorsát
fűzi tovább
minden egyes fényes láncszem...

E sorban nekünk
lesz-e helyünk,
e sornak sorsát
nekiünk szánták?
Alljunk sorba mind a ketten
a nagy áruház előtt,
s vegyük meg részletfizetésre,
hitelre, kilós csomagba
csomagolva
az életet, a jövőt...?
Fogjunk sort a kisfiunknak, unokánknak?
Gondoskodjunk jóelőre
hitünknek és jelenünknek mérték szerint
koporsóról, szemfedőről?
Vagy felejtünk el felejteni?
Az arany puha, az arany kopik...
Kopik más is,
minden kopik,
(mindig kopik...)

Vagy legyek vádoló?...
sirató, beteg-lelkű költő, fennhéjázó,
s motyogjam éjszakákon által, vigasztalva magam:

„... akarhatok,
de hiába,
hozzátok hasonló halandó lenni
nem tudok soha,
kik mindörökre biztosítottatok
hitvány egzisztenciátok,
mert én még mindig emeberebb ember vagyok,
s talán az is maradhatok
vigyorgó álarcban keringve
halott éltetek
felett...”?

Aki állítja: van kiút! —
tévútra jut...
Ti pedig, középutasok, tovább utazzatok,
a tengely, polgárok, egyedül ti, csak ti vagytok:
a nagyvilág fordul meg rajtatok.
Hiszen itt minden csak forog,
csak forog
körbe-körbe-karikába,
a tegnaptól a mába,
s utána ismét újra... újra...

Habzó táltosom
szőrét lenyergelem, és így, szőre nélkül,
börtönébe zárom,
többet ki sem bocsátom.
Mert ablakomon már kocog az új... az új ima,
leköpdösött tükrömben fintorog az új ma,
ágyamban vörösen mulat már az új hajnal...
— Júlia! —
én megvárom,
míg ezen a világon
minden kerék,
minden karika,
minden koponya
fordul egyet.

Számadás

Torok Csaba

*Tudom, innen is kidobnak majd,
mint már annyiszor
józanító fájrontok után,
ha még maradni lett volna kedvem,
s egyedül talpalok majd az aszfalton
valamerre,
(talán mindegy: merre?)
mint mindig,
ha alvásra nem futotta
kevéske időm a holnapig, a reggelig.
S ha majd úgy lesz egyszer,
hogy kilöknek minden borozó asztal mellől,
mint megunt bábút,
amely már sem írni, sem rikatni többé nem tud,
én, a konok játékszer,
fogom a kulcsot, mellyel naponta felhúzó
olcsó szerkezetem kopott rugózatát,
és beledobom a dermedt-ajkú folyamba
a hervadt hóvirág,
a dübörgő jelszavak
s a nemkívánt újszülött után...
Aztán lejáratom még azt a huszonnégy órát,
amennyi kulcsnélküli életemből magmarad,
s elgyötört fémközem
megmelengetem
a nyirkos paraszak
penészes lángja felett.*

Noviszád, 1959 március 31.